

**Informacja o realizacji zadań
przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Rzeszowie w 2019 roku.**

Rzeszów, marzec 2019

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie realizuje zadania samorządu województwa z zakresu polityki społecznej zgodnie z niżej wymienionymi ustawami:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz.1390 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r. poz 852 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019r. 688 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U.2020r. poz. 176 tj.),
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (DZ. U. z 2019r. poz. 1111 z późn. zm.)

W wyżej wymienionych ustawach zadania samorządu województwa Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie realizował w 2019 roku poprzez następujące Oddziały:

1. **Oddział Polityki Społecznej i Wsparcia Rodziny- Zespół Badań i Analiz**
2. **Oddział Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy**
3. **Oddział Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych**
4. **Oddział - Ośrodek Adopcyjny**
5. **Oddział Projektów i Funduszy**
6. **Oddział Organizacyjny i Zamówień Publicznych**
7. **Oddział Księgowości i Kadr**

I. Oddział Polityki Społecznej i Wsparcia Rodziny- Zespół Badań i Analiz

Oddział Polityki Społecznej i Wsparcia Rodziny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. realizował zadania wynikające z art.21 i 21a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.),

Oddział realizuje:

- 1) Program Wojewódzka Karta Dużej Rodziny 2014-2024
- 2) „Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016 - 2023” - środki samorządu,
- 3) Powołanie i obsługę **Regionalnej Komisji do Spraw Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych** – wpłaty uczestników specjalizacji,
- 4) Badania, analizy, raporty.
- 5) Szkolenie zawodowe kadry pomocy społecznej- środki samorządu,
- 6) Regionalne Placówki Opiekuńczo – Terapeutyczne

Program „Wojewódzka Karta Dużej Rodziny” realizowany w Województwie Podkarpackim od 14.01.2014r.- 14.01 2024r. Celem programu jest :

- promowanie dużej rodziny oraz działań na rzecz wzmocnienia jej kondycji,
- poprawa warunków życia dużych rodzin,
- wspieranie funkcji rodzicielskiej poprzez wyrównanie szans rozwoju dzieci wychowywanych w rodzinie,
- zachęcanie do wspólnego spędzania czasu w szczególności korzystając z dóbr kultury i innych na terenie województwa podkarpackiego,
- budowanie przychylnego klimatu lokalnego, sprzyjającego podejmowaniu korzystnych demograficznie decyzji dla rozwoju dużej rodziny.

Na realizację Programu Wojewódzka Karta Dużej Rodziny w 2019 roku przeznaczono środki w wysokości **3 570,00 zł. wydatkowano 3 136,40zł.** tj.87,85% (w tym materiały biurowe i eksploatacyjne, promocja WKDR – druk plakatów. Ponadto z budżetu samorządu województwa podkarpackiego finansowany jest pracownik zajmujący się WKDR.

W 2019 roku wydano 171 kart dla 34 rodzin, zaktualizowano 406 karty. Wydano 8 duplikatów na kwotę 80,00 zł. Od początku realizacji Programu wydano 18 247 kart dla 3 473 rodzin.

W 2019r. środki pochodzące z budżetu Województwa w wysokości **660 000,00 zł.** przekazane zostały w kwocie 648 056,00 zł., z tego organizacje zwróciły niewykorzystana kwotę w wysokości – 7 362,30 zł.

W 2019 roku w ramach ogłoszonego konkursu wydatkowano kwotę – **640 693,70 zł. tj. 97,07%** planu na dofinansowanie realizacji zadań wynikających z zapisów „Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej na lata 2016 - 2023r.” – stanowi **załącznik nr 1**

Tabela 1. Realizacja zadań z zakresu Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej na lata 2016-2023 w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2018r.	Wykonanie zadań w 2019r.*
1	2	3	4
1	Dotacje dla organizacji pozarządowych udzielone w ramach otwartego konkursu ofert oraz w trybie pozakonkursowym	660.000,00 zł	640 693,70 zł
			20 organizacji (20 dotacji)
	Ogółem	660.000,00 zł	640 693,70 zł
	Różnica		19 30630 zł

.r8102.21.13 ñeizd an nats *

Regionalna Komisja Egzaminacyjna do spraw stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych została powołana 16 marca 2018 roku przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na mocy art. 117 ust 3 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.) i składa się z 3 członków. W województwie podkarpackim w 2019 roku nie odbywały się Egzaminy na I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

W 2019 roku na zadanie diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie wynikające z art. 21 pkt 3a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. zaplanowano kwotę w wysokości 55 000,- zł (§ 4390) na badania oraz 10 000,00 zł (§ 4300) na wydruk raportów z badań. Zrealizowane zostało badanie pn. „Jesień życia – analiza sytuacji życiowej seniorów w województwie podkarpackim”. Zgodnie z decyzją Dyrektora ROPS realizacja procesu badawczego (przeprowadzenie badania w terenie, wprowadzenie danych do bazy) nie odbyła się poprzez zlecenie zewnętrznym firmom badawczym. Badanie zostało przeprowadzone w jednostkach pomocy i integracji społecznej (domy pomocy społecznej, dzienne domy pobytu, uniwersytety trzeciego wieku, kluby seniora) wśród osób po 60. roku życia przy wykorzystaniu kwestionariusza ankiety.

W związku z powyższym w planie finansowym wprowadzone zostały zmiany. Dokonano przesunięcia środków na zapłatę wynagrodzeń dla 15 pracowników ROPS realizujących zadanie oraz koszt przejazdów pracowników do jednostek pomocy i integracji społecznej funkcjonujących w poszczególnych powiatach na terenie województwa podkarpackiego. Na realizację ww. zadania zaplanowano kwotę w wysokości **26 799,00 zł**. Pozostała kwota **28 201,00 zł**. stanowiła oszczędność w realizacji powyższego zadania, która wydatkowana została na bieżące funkcjonowanie ROPS. Z kwoty 26 799,- zł wydatkowano: **25 957,74, tj. 96,86%** planu finansowego, w tym: na wynagrodzenia pracowników realizujących zadanie kwotę brutto 18.400,-zł (§ 4010), narzuty pracodawcy 3.115,12 zł (§ 4110 – 2.704,12 zł, § 4120 - 411,00 zł), na koszty przejazdu pracowników do jednostek pomocy i integracji społecznej w kwocie 3.757,72 zł (§ 4410) oraz koszty przesyłek pocztowych w kwocie 273,90 zł (§ 4300).

Ponadto w 2019 zaplanowano 10.000,- zł (§ 4300) na wydruk raportów z badań. W II półroczu 2019 roku wyłoniono wykonawcę na realizację usługi poligraficznej obejmującej kwotę **6.789,30 zł, tj. 67,89%** planu finansowego – wydrukowano publikacje pt.: „Zjawisko eurosieroctwa w województwie podkarpackim” oraz „Diagnoza poziomu życia rodziny, której dziecko objęto rocznym obowiązkiem przygotowania przedszkolnego”.

W 2019 roku wykonano również analizę danych w systemie CAS oraz opracowanie raportu Oceny zasobów pomocy społecznej – 2018 rok, a także wprowadzono do matrycy dane z przeprowadzonych badań pn.: „Diagnoza poziomu życia rodziny, której dziecko objęto rocznym obowiązkiem przygotowania przedszkolnego” oraz „Spożywanie alkoholu i używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną w województwie podkarpackim”.

Wydatki na realizację szkoleń dotyczących doskonalenia kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej: Szkolenia dotyczące doskonalenia kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej zrealizowano w 2019 r. w bardzo minimalnym zakresie z uwagi na przeznaczoną na ten cel kwotę tj. – 70 000,00 zł. (§ 4300) – zadanie wynikające z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1507). Wydatkowano kwotę w wysokości **44.247,- zł, tj. 63,21 %** planu finansowego na szkolenie pn.: „Kompetencje społeczne” dla pracowników dps, śds, wtz i ops z terenu województwa podkarpackiego. Szkolenie przeprowadzono w 5 grupach – uczestniczyło 73 osoby. Powyższe zadanie realizowane było także ze środków unijnych w ramach PO WER, działanie: 2.8; tytuł projektu „Bliżej rodziny – szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Do zadań samorządu województwa wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (DZ. U. z 2019r. poz. 1111 z późn. zm.) art. 183 należy **prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej**. W regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej są umieszczane dzieci wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Uchwałą Nr 340/7348/17 z dnia 19 września 2017 roku Zarząd Województwa Podkarpackiego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Podkarpackiego w dziedzinie polityki społecznej – zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej – wsparcie prowadzenia regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej w latach 2018 - 2022. Uchwałą Nr 359/7629/17 Zarząd Województwa Podkarpackiego z dnia 30 października 2017r. w sprawie zlecenia prowadzenia regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej w latach 2018 - 2022 wybrał dwa podmioty do realizacji powyższego zadania tj.:

- 1) Fundację Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci w Rzeszowie na prowadzenie Regionalnej Placówki Opiekuńczo Terapeutycznej „Tęczowy Domek” w Rzeszowie,
- 2) Zgromadzenie Sióstr NMP NP Prowincja Przemyska,, na prowadzenie Regionalnej Placówki Opiekuńczo – Terapeutycznej im. Ks. M. Lisińskiego w Jarosławiu.

28.12.2017r. zostały zawarte umowy z ww. podmiotami - umowy zostały zawarte na 5 lat.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce, zgodnie z art.196 ustawy z dnia 5 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 z późn. zm.) ogłoszony zgodnie z Zarządzeniem Marszałka Województwa Podkarpackiego Nr32/2018 z dnia 19 marca 2018r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 27 marca 2018r. poz 1389. od 01.01.-31.03.2019r. wynosi dla:

- 1) Regionalnej Placówki Opiekuńczo - Terapeutycznej „Tęczowy Domek” w Rzeszowie prowadzonej przez Fundację Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci w wysokości **5 333,45 zł**
- 2) Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej im. Ks. Mieczysława Lisińskiego w Jarosławiu prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr NMP NP Prowincja Przemyska w wysokości **5 386,40 zł**

Natomiast od 01.04.2019r średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce, zgodnie z art.196 ustawy z dnia 5 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 z późn. zm.) ogłoszony zgodnie z Zarządzeniem Marszałka Województwa Podkarpackiego Nr26/2019 z dnia 22 marca 2019r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 28 marca 2019r. poz 1948.wynosi dla:

- 1) Regionalnej Placówki Opiekuńczo - Terapeutycznej „Tęczowy Domek” w Rzeszowie prowadzonej przez Fundację Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci w wysokości **5 928,74 zł**
- 2) Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej im. Ks. Mieczysława Lisińskiego w Jarosławiu prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr NMP NP Prowincja Przemyska w wysokości **5 643,32 zł**

Na początku 2019r. w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej „Tęczowy Domek” przebywało 14 dzieci do końca II kwartału zostało skierowanych 7 dzieci z powiatów: rzeszowskiego 5 dzieci, leżajskiego 2 dzieci. W III kwartale 2019r. zostało skierowane 1 dziecko z miasta Bydgoszcz i 1 dziecko z naszego regionu (obecnie trwa ustalanie powiatu właściwego do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w Placówce).

W Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej im. Ks. M. Lisińskiego w Jarosławiu na początku 2019r. znajdowało się 15 dzieci, do końca kwartału I 2019 do Placówki zostało skierowanych 3 dzieci z powiatów: polkowickiego 1 dziecko, nowosolskiego 1 dziecko, jarosławskiego 1 dziecko. W drugim kwartale do Placówki skierowano 1 dziecko z powiatu lubelskiego (po 108 dniach, dziecko opuściło Placówkę i decyzją sądu zostało przekazane rodzinie zastępczej) . W III kwartale 2019r. zostało skierowanych 2 dzieci z: Siemianowic Śląskich 1 dziecko i powiatu drawsko pomorskiego 1 dziecko. W IV kwartale 2019r. zostało przyjęte 1 dziecko z powiatu hrubieszowskiego.

W Regionalnych Placówkach Opiekuńczo – Terapeutycznych działających na terenie naszego województwa przebywało w 2019r. 45 dzieci z tego 14 dzieci z powiatów naszego województwa, a 31 z powiatów znajdujących się poza granicami regionu.

Kwota wydatków poniesionych w roku 2019 oraz źródła finansowania – 2 434 992,21 zł

2 434 992,21 zł (wydatki bieżące)

2 434 992,21 zł - dotacja celowa z powiatów

Kwota wydatków poniesionych oraz zakres rzeczowy od początku realizacji zadania do końca roku 2019 – 4 063 110,18 zł (wydatki bieżące)

PLANY REGIONALNYCH PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – TERAPEUTYCZNYCH NA 2020R.

W 2020r. realizacja zadania przebiegać będzie zgodnie z zawartą umową w dniu 28.12.2017r. w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutyczna „Tęczowy Domek” w Rzeszowie, która na chwilę obecną nie planuje zwiększenia regulaminowej liczby miejsc w Placówce. W sytuacjach nieprzewidzianych, a zaistniałych w trakcie realizacji zadania, które wynikać będą z potrzeb wychowanków i funkcjonowania placówki, jak również aby właściwie wydatkować dotację, umowa zostanie aneksowana wraz z uzasadnieniem.

Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna im. Ks. M. Lisińskiego w Jarosławiu w 2020r. planuje zwiększyć liczbę godzin zajęć psychologicznych z 4 do 5 tygodniowo jak również terapii logopedycznej z 3 do 4-5 tygodniowo. Obecnie w Placówce prowadzone są zajęcia z terapii psychologicznej, pedagogicznej, terapii specjalistycznej dla dzieci z autyzmem, logopedycznej, terapii zajęciowej i fizjoterapii. Zgromadzenie Sióstr Służebniczek w 2020 roku nie przewiduje zwiększenia liczby miejsc w placówce.

II. Oddział Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy

Oddział Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. realizował zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz.852, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, z późn. zm.)
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 176, tj.).

Zakres tych zadań określają następujące programy wojewódzkie:

- 1) Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020,
- 2) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020,
- 3) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, oraz
- 4) art. 4 oraz art. 5 Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W 2019 roku na realizację w/w zadań Samorząd Województwa dysponował środkami w wysokości 807 801,00 zł pozyskanymi z:

- opłat za wydanie przez Marszałka Województwa zezwoleń na obrót hurtowy napojami o zawartości alkoholu do 18 % w wysokości 707 801,00 zł,
- budżetu państwa w wysokości 100 000,00 zł na dofinansowanie organizowania szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Plan zadań i ich realizację w roku 2019 z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie pokazuje: tabela 2, tabela 3, tabela 4 i tabela 5.

Tabela 2. Realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019 r.	Wykonanie zadań w 2019 r.*
1	2	3	4
1	Dotacje dla organizacji udzielone w ramach otwartego konkursu ofert oraz w trybie pozakonkursowym	327 800,00 zł	280 036,51 zł 18 organizacji (18 dotacji)
2	Współpraca z jednostkami administracji publicznej - działania w zakresie profilaktyki uzależnień.	30 000,00 zł	29 343,90 zł 2 partnerów
Ogółem		357 800,00 zł	309 380,41 zł
Różnica			48 419,59 z

102.21.13 niezd an nats *9r.

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pod względem finansowym zostały w 2019 r. wykonane w wysokości 86,47%, w stosunku do planu.

Szczegółowa informacja dot. realizacji w 2019 r. Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014 – 2020 - stanowi **załącznik nr 2**.

Niewykorzystanie w 100 % zaplanowanych środków wyniknęło z:

1. Oszczędność poczyniona w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert - Uchwałą Nr 21/493/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 5 lutego 2019 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2019 zadań publicznych określonych w Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014 – 2020 - kwota pozostała 60,00 zł,
2. Zwroty niewykorzystanych kwot dotacji przez dofinansowane podmioty (kwota: 2 218,33 zł).
3. Oszczędności poczynione przy realizacji porozumień z jednostkami administracji publicznej (kwota: 656,10 zł).

4. Mała liczba ofert złożonych w trybie art. 19 a Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) – tryb pozakonkursowy, na których dofinansowanie zabezpieczono środki w budżecie.
5. Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych z przeznaczeniem na dofinansowanie w 2020 r. pierwszego wyposażenia nowoutworzonych na terenie Województwa Podkarpackiego Centrów Integracji Społecznej

Tabela 3. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019 r.	Wykonanie zadań w 2019r.*
1	2	3	4
1	Dotacje dla organizacji pozarządowych w ramach otwartego konkursu ofert	150 001,00 zł	124 565,61 zł 7 organizacji (7 dotacji)
Ogółem		150 001,00 zł	124 565,61 zł
Różnica			25 435,39 zł

102.21.13 nieizd an nats *9r.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii pod względem finansowym zostały w 2019 r. wykonane w wysokości 83,04 % w stosunku do planu.

Raport z wykonania w 2019 r. Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 - stanowi **załącznik nr 3**.

Niewykorzystanie w 100 % środków wyniknęło z:

1. Oszczędność poczyniona w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert – Uchwałą Nr 21/490/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 5 lutego 2019 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2019 zadań publicznych Województwa Podkarpackiego w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynikających z „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020” – kotwa pozostała 5 035,00 zł,
2. Odstąpienia od podpisania umowy o realizację zadania publicznego przez Podkarpackie Stowarzyszenie dla Aktywnych Rodzin z Rzeszowa (kwota: 20 000,00 zł), /Pismem z dnia 10.06.2019r. podmiot zrezygnował z przyjęcia dotacji w wysokości 20 000,00 zł na realizację zadania pt. „Cena alkoholu” – gra edukacyjna dla dzieci i młodzieży/,
3. Zwrot niewykorzystanej kwoty dotacji przez dofinansowany podmiot (kwota: 400,01 zł).

Tabela 4. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019r.	Wykonanie zadań w 2019r.*
1	2	3	4
1	Dotacje dla organizacji pozarządowych udzielone w ramach otwartego konkursu ofert oraz w trybie pozakonkursowym	200 000,00 zł	181 412,00 zł 8 organizacji (11 dotacji)
Ogółem		200 000,00 zł	181 412,00 zł
Różnica			18 588,00 zł

102.21.13 nieizd an nats *9r.

Na realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 w 2019 r. zaplanowano do wykorzystania środki w wysokości **200 000,00 zł**, w tym:

- 100 000,00 zł ze środków Województwa Podkarpackiego,
- 100 000,00 zł środki pochodzące z budżetu Państwa - dotacja celowa z przeznaczeniem na dofinansowanie organizowania szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pod względem finansowym zostały w 2019 r. wykonane w wysokości 90,71 % w stosunku do planu.

Szczegółowa informacja dot. realizacji w 2019 r. Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 - stanowi **załącznik nr 4**.

Niewykorzystanie w 100 % środków wyniknęło z:

1. Oszczędności poczynionej w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert – Uchwałą Nr 21/491/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 5 lutego 2019 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2019 zadań publicznych Województwa Podkarpackiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 – kwota pozostała 5 070,00 zł,
2. Małej liczby ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w 2019 roku szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
3. Zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji przez dofinansowany podmiot z roku poprzedniego oraz zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (*kwota: 297,50zł*),
4. Małej liczby ofert złożonych w trybie art. 19 a Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) – tryb pozakonkursowy, na których dofinansowanie zabezpieczono środki w budżecie.

Tabela 5. Dofinansowanie Centrów Integracji Społecznej w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019r.	Wykonanie zadań w 2019r.*
1	2	3	4
1	Dotacje na pierwsze wyposażenie CIS	100 000,00 zł	100 000,00 zł 1 wnioskodawca (1 dotacja)
Ogółem		100 000,00 zł	100 000,00 zł
Różnica			0 zł

.r9102.21.13 Ńeizd an nats *

Zadanie dot. dofinansowania CIS pod względem finansowym zostały w 2019 r. wykonane w wysokości 100,00 % w stosunku do planu.

Szczegółowa informacja dot. dofinansowania w 2019 r. pierwszego wyposażenia Centrów Integracji Społecznej - stanowi **załącznik nr 5**

III. Oddział Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych

Oddział Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. **realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.).

Ustawowe zadania do realizacji w 2019 r. to:

- 1) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej,
- 2) dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy – prawo budowlane dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów,
- 3) zlecenie fundacjom oraz organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto Oddział realizuje:

- 4) „Wojewódzki Program na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2008-2020”;
- 5) opiniowanie wniosków ośrodków występujących o wydanie wpisu do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Stopień realizacji w/w zadań w roku 2019 zestawiono w tabeli 6 oraz opisano w załączniku nr 6.

W 2019 roku na wspomniane wyżej pierwsze trzy zadania Samorząd Województwa dysponował środkami PFRON w wysokości **17 321 404,00 zł**. Sejmik Województwa Podkarpackiego zdecydował, iż w 2019 r. ze środków PFRON realizowane będą pierwsze dwa zadania. Nie realizowano trzeciego zadania ustawowego ze środków PFRON, tj. zlecenie fundacjom oraz organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, ponieważ zaplanowano 1 080 000,00 zł ze środków Województwa na realizację zadań zbieżnych z wymienionymi w rozporządzeniu, w trybie konkursowym.

Na dofinansowanie kosztów działania **13 zakładów aktywności zawodowej** (dla 12 funkcjonujących dotychczas ZAZ-ów oraz dla powstałego w 2019 r. ZAZ Centrum Natura w Budach Głogowskich) przekazano kwotę środków PFRON: **15 727 606,00 zł** – środki te zostały wykorzystane przez ZAZ-y w 100%. Ponadto przekazano **226 368,00 zł** na dofinansowanie kosztów tworzenia ZAZ w Budach Głogowskich.

Dofinansowano również roboty budowlane dotyczące **sześciu** obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w wysokości **1 342 258,59 zł**. Kwota przeznaczona na ten cel to: **1 367 372,33 zł**.

Wykorzystanie środków PFRON na zadania ustawowe, przekazane Województwu na podstawie algorytmu wynosi 99,85%.

Z budżetu Województwa przeznaczono środki w wysokości **1 447 581,00 zł** na dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej. Zakłady wykorzystywały środki z budżetu Województwa w wysokości **1 447 574,00 zł**.

Ponadto Województwo otrzymało dotacje celowe w ramach pomocy finansowej od 6 gmin na dofinansowanie w 2019 r. kosztów działania Zakładu Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie w wysokości **21 000,00 zł**. Środki zostały wykorzystane w 100%.

Tabela 6. Realizacja zadań w 2019 r. w Oddziale Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019 r.		Wykonanie zadań w 2019 r.	
		Środki PFRON	Środki z budżetu Woj.	Środki PFRON	Środki z budżetu Woj.
1	2	3	4	5	6
1	dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	15 954 031,67 zł Dla 13 ZAZ, w tym 12 istniejących ZAZ-ów oraz utworzenie i działanie 1 nowego ZAZ, Zatrudnienie ogółem: 1000 osób, w tym: 738 ON i 262 personelu, z tego: finansowane ze środków PFRON i Województwa - 611 ON i 216 personelu	1 447 581,00 zł 13 ZAZ-ów	15 953 974,00 zł Dla 13 ZAZ, w tym 12 istniejących ZAZ-ów oraz utworzenie i działanie 1 nowego ZAZ, Zatrudnienie ogółem: 1000 osób, w tym: 738 ON i 262 personelu, z tego: finansowane ze środków PFRON i Województwa - 611 ON i 216 personelu	1 447 574,00 zł 13 ZAZ-ów

2	dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych	1 367 372,33 zł 6 obiektów (zaplanowano również dotację na 7 obiekt, jednak z przyczyn niezależnych od Wnioskodawcy rozwiązano umowę i środki zostały przesunięte na dofinansowanie kosztów działania ZAZ)	-	1 342 258,59 zł 6 obiektów	-
3	zlecenie fundacjom oraz organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	0 zł	-	0 zł	-
4	„Wojewódzki Program na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2008-2020”.	-	1 128 063,00 zł	-	1 120 931,57 zł 41 podmiotów, 43 dotacje
5	Opiniowanie wniosków ośrodków występujących o wydanie wpisu do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	28 wniosków, w tym 2 anulowane		Wydano 26 opinii o ośrodkach informujących o dopełnieniu warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych. Wydanie opinii każdorazowo poprzedzono dokonaniem wizji ośrodka.	
Ogółem		17 321 404,00 zł	2 575 644,00 zł	17 296 232,59 zł	2 568 505,57 zł

Na koniec 2019 r. na terenie województwa podkarpackiego funkcjonowało **13 zakładów aktywności zawodowej**, zatrudniających ogółem **1 000 osób**, w tym **738 osób niepełnosprawnych** (z tego **611** osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON w dyspozycji Województwa oraz z budżetu Województwa). W ciągu ostatnich 5 lat liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ZAZ zwiększyła się ponad dwukrotnie.

Zakłady prowadzą rehabilitację zawodową i społeczną zatrudnionych osób niepełnosprawnych, poprzez prowadzenie działalności gospodarczej i usługowo-rehabilitacyjnej. Zakłady te posiadają w swej ofercie szeroki zakres wyrobów i usług, m.in.: gastronomię, hotelarstwo, pralnie, podpałki ekologiczne K-Lumet, poligrafię, rękodzieło artystyczne, stolarstwo, prace porządkowe.

Lp.	Organizator	ZAZ	2019 r.			
			zatrudnienie os. niepełn. na koniec roku	środki PFRON	dodatkowe środki PFRON	środki budżetu woj.
1	PSONI Koło Rymanów	ZAZ Rymanów Zdrój	75	1 490 125	139 983	165 569
2	Stowarzyszenie „Dobry Dom”	ZAZ Nowa Sarzyna	82	1 638 000	375 010	182 000
3	PSONI Koło Jarosław	ZAZ Jarosław	115	1 797 250	288 022	199 694
4	Gmina Tuszów Narodowy	ZAZ Malinie	40	910 000	338 650	101 111
5	Fundacja „Contigo”	ZAZ Wola Dalsza	33	728 000	120 500	80 889
6	Towarzystwo Przeciwdziałania Uzależnieniom „Trzeźwa Gmina”	ZAZ Wola Rafałowska	53	1 205 750	337 710	133 972
7	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość”	ZAZ Wola Żyrakowska	67	1 046 500	234 414	116 279
8	PSONI Koło Jarosław	ZAZ Stare Oleszyce	54	1 038 916	154 000	115 435
9	PSONI Koło Krosno	ZAZ Nr 1 Krosno	38	568 750	117 800	63 194
10	PSONI Koło Krosno	ZAZ Nr 2 Krosno	51	773 500	181 200	85 944
11	Polski Związek Organizatorów Zakładów Aktywności Zawodowej i Warsztatów Terapii Zajęciowej	ZAZ Rzeszów	66	932 750	233 715	103 639
12	Fundacja IN CORPORE	ZAZ Rzeszów	34	500 500	19 375	55 612
13	Caritas Diecezji Rzeszowskiej	ZAZ Budy Głogowskie	30	624 493	159 061	44 236
Razem			738	13 254 534	2 699 440	1 447 574

W związku z dynamicznym rozwojem już istniejących zakładów aktywności zawodowej w województwie podkarpackim, tj. m.in. poprzez rozszerzenie działalności ZAZ w ramach projektów realizowanych z RPO WP 2014-2020 - następuje coroczny wzrost dofinansowania działania zakładów ze środków PFRON i budżetu Województwa, wynikający z przejęcia finansowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych po zakończeniu ww. projektów. Wg stanu na koniec 2019 r. podkarpackie ZAZ zatrudniały na podstawie umowy z WUP (projekty z RPO WP 2014-2020) - **106 osób niepełnosprawnych**.

W **2018** roku Zarząd Województwa Podkarpackiego wyraził zgodę na dofinansowanie wzrostu zatrudnienia o **76 osób niepełnosprawnych** w funkcjonujących zakładach, w stosunku do roku 2017 r. W **2019** roku nastąpił ponowny wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanego ze środków PFRON oraz budżetu Województwa o **kolejne 59 osób niepełnosprawnych**.

Na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej Zarząd Województwa Podkarpackiego w 2019 r. ze środków PFRON przekazał kwotę: **15 953 974,00 zł oraz z budżetu Województwa: 1 447 574,00 zł**. W 2019 roku ZAZ-y

otrzymały **dotatkowo prawie 2 700 000,00 zł** więcej niż przyznano na podstawie algorytmu, na doposażenie w maszyny, urządzenia, wyposażenie, środki transportu i sprzęt rehabilitacyjny.

W 2019 r. Zarząd Województwa wyraził zgodę również na dofinansowanie kosztów utworzenia i działania nowego trzynastego ZAZ na Podkarpaciu, tj. **Zakładu Aktywności Zawodowej w Budach Głogowskich**, którego organizatorem jest Caritas Diecezji Rzeszowskiej. Wysokość dofinansowania kosztów utworzenia Zakładu wyniosła **226 368,00 zł**. ZAZ rozpoczął działalność 1 czerwca i zatrudnia **30 osób niepełnosprawnych**. Działalność nowego zakładu oparta jest na trzech działach o profilu wytwórczo-usługowym, tj. dział hotelarski, gastronomiczny oraz dział zieleni.

IV. Oddział Ośrodek Adopcyjny

Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. realizował powierzone zadania w oparciu o **ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**.

Na podstawie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej został opracowany i przyjęty Uchwałą Nr 24/585/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 19 lutego 2019r. plan pracy Oddziału - Ośrodek Adopcyjny na 2019 rok. Najważniejsze zadania ośrodka to:

1. Prowadzenie procedur przysposobienia.
2. Przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka, w tym szkolenie dla Kandydatów na rodziców adopcyjnych.
3. Kwalifikacja dziecka do przysposobienia.
4. Wspomaganie kobiet w ciąży, które zgłaszają zamiar pozostawienia dziecka do adopcji.
5. Wspieranie osób, które przysposobiły dziecko.
6. Współpraca z placówkami służby zdrowia, sądami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi oraz organizacjami właściwymi w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
7. Sprawozdawczość i dokumentacja ośrodka adopcyjnego.
8. Działalność edukacyjna i informacyjna, promocja idei adopcji.
9. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.
10. Realizacja Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020.

Struktura zatrudnienia w Oddziale Ośrodek Adopcyjny na dzień 31.12.2019r.: (17 etatów)

- Kierownik
- Psycholog – 8 osób
- Pedagog – 8 osób

Sposób realizacji ustawowych zadań

Oddział Ośrodek Adopcyjny realizuje swoje zadania w oparciu o Regulamin Komisji, która opiniuje w sprawach:

- kwalifikacji dzieci zgłaszanych do przysposobienia
- kwalifikacji Kandydatów na rodziców adopcyjnych
- doboru rodziny do potrzeb dziecka

- wstępnej oceny osób, o których mowa w art.170 ust.1 pkt. 1,2,3, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zakresie prowadzenia procedur przysposobienia oraz kwalifikacji dzieci do przysposobienia ośrodek podejmuje działania bieżące według napływających zgłoszeń uzasadniających kwalifikację. (Zadanie 1 i 3). Praca specjalistów, psychologów i pedagogów, opiera się na stałej współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (palcówki opiekuńczo – wychowawcze, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie, sądy rodzinne) w celu gromadzenia informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, które mogą być objęte prowadzeniem procedury.

W 2019 roku zostało zgłoszonych do ośrodka 141 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, wobec których podejmowano działania związane z realizacją procedury adopcyjnej.

Proces kwalifikacji dziecka do adopcji polega na każdorazowym przebadaniu dziecka psychologicznie i pedagogicznie pod kątem zdolności do nawiązania więzi w nowej rodzinie oraz rozwoju psychofizycznego dziecka w celu określenia specyficznych potrzeb tego dziecka.

W przypadku powzięcia informacji o dziecku z uregulowaną sytuacją prawną, Ośrodek niezwłocznie występuje do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego przekazanie w terminie 7 dni, opinii oraz dokumentacji o której mowa w art. 139a i 38a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kolejny etap kwalifikacji obejmuje diagnozę psychologiczno – pedagogiczną dziecka wykonaną przez psychologa i pedagoga ośrodka adopcyjnego, które zwykle przeprowadzana jest w miejscu zamieszkania dziecka. Diagnoza obejmuje określenie poziomu rozwoju psychofizycznego dziecka, określenie specyfiki potrzeb dziecka, ocenę stopnia możliwości nawiązania więzi emocjonalnej dokonywane na podstawie analizy aktualnie istniejących więzi, zbadanie stosunku dziecka do przysposobienia jeśli pozwala na to jego wiek i stopień dojrzałości oraz analizę całościowej sytuacji dziecka w celu zbadania czy przysposobienie leży w jego najlepszym interesie.

Na podstawie uzyskanych informacji sporządzona zostaje tzw. „karta dziecka”, która zawiera informacje zebrane o dziecku.

Na posiedzeniu zespołu pracowników merytorycznych czyli Komisji Ośrodka, dokonana zostaje kwalifikacja dziecka do przysposobienia w oparciu o zgromadzony materiał. Sporządzona zostaje opinia kwalifikacyjna dziecka i biorąc pod uwagę specyfikę jego potrzeb, zostaje dokonany dobór Kandydatów zakwalifikowanych w Ośrodku jako rodzina adopcyjna.

W 2019 roku Komisja zakwalifikowała do adopcji 56 dzieci. Pozostałe dzieci nie uzyskały kwalifikacji do adopcji m.in. z powodu więzi z rodziną zastępczą spokrewnioną, w której przebywają oraz braku zgody małoletnich na przysposobienie (dotyczy dzieci powyżej 13 roku życia).

W sytuacji niepozyskania Kandydatów z terenu województwa podkarpackiego – Ośrodek Adopcyjny jako prowadzący Wojewódzki Bank Danych przesyła „dokumentację kwalifikacyjną” dziecka ośrodkom adopcyjnym prowadzącym wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach. W przypadku nieznaledzenia Kandydatów na rodziców na terenie kraju w terminie 55 dni od dnia wysłania dokumentacji ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka przesyła dokumentację ośrodkowi adopcyjnemu prowadzącemu Centralny Bank Danych.

W 2019 roku trafiło do nas 492 zgłoszeń z informacjami o sytuacji dzieci oczekujących w Polsce na przysposobienie. Najczęściej są to dzieci o specyficznych potrzebach, obciążone zdrowotnie, rodzinnie, dzieci powyżej 10 roku życia lub liczne rodzeństwa.

W toku prac Komisji Ośrodka i doboru rodziny do dzieci udało się pozyskać rodziny z naszego terenu dla zgłoszonych dzieci. 16 dzieci zgłoszonych w ramach WBD zostało przysposobionych przez rodziny skierowane przez OA w Rzeszowie. Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie przesłał zgłoszenie 20 dzieci, dla których nie pozyskano rodziny na naszym terenie. 26 dzieci zostało zgłoszonych do Centralnego Banku Danych w celu zakwalifikowania do adopcji związanej z przemieszczeniem poza granice Polski.

W ramach zadania związanego z przygotowaniem osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka prowadzona była ciągła praca diagnostyczno – konsultacyjna według dokonywanych zgłoszeń osób zainteresowanych adopcją (Zadanie 2).

W 2019 roku do Ośrodka Adopcyjnego zgłosiło się 71 rodzin.

Celem procesu diagnostycznego jest poznanie Kandydatów, w kierunku ustalenia czy ich kwalifikacje osobiste uzasadniają przekonanie, że będą należycie wywiązywali się z obowiązków przysposabiających, przy uwzględnieniu, że przysposobienie zawiązuje się dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności.

Pracownicy dokonują oceny formalnej kandydatów na podstawie zgromadzonych przez nich dokumentów. Następnie odbywają się spotkania diagnostyczne z psychologiem i pedagogiem na terenie ośrodka adopcyjnego oraz w miejscu zamieszkania Kandydatów na rodziców adopcyjnych. Ilość spotkań jest dostosowywana indywidualnie do każdej rodziny. Diagnoza opiera się na wywiadzie kierowanym, obserwacji oraz kwestionariuszowych badaniach psychologicznych. Ważne jest zaznajomienie się z motywacją i oczekiwaniami co do samej adopcji. Podstawą diagnozy jest również poznanie Kandydatów od strony funkcjonowania ich małżeństwa, ich systemu rodzinnego, predyspozycji osobowościowych oraz samej decyzji i oczekiwań Kandydatów odnośnie adopcji. Podczas spotkań Kandydaci przedstawiają także swoje opinie co do sposobu wychowywania dziecka, radzenia sobie w sytuacjach ewentualnych trudności, zapewnienia mu stabilnego środowiska rodzinnego, emocjonalnego, sprzyjającego jego rozwojowi. Celem badań psychologicznych jest wszechstronne poznanie osób, które przychodzą do Ośrodka Adopcyjnego. Przedmiotem zainteresowania psychologa są m. in. osobowość oraz temperament Kandydatów, ich system wartości oraz motywacja do przysposobienia, funkcjonowanie małżeństwa oraz ich systemu rodzinnego. Wywiad adopcyjny w miejscu zamieszkania Kandydatów pozwala poznać warunki dla rozwoju dziecka. Treść wywiadu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Efektem pracy diagnostów z rodziną jest wypracowanie dokumentacji tj. wywiadu adopcyjnego oraz opinii psychologicznej.

Kandydaci uzyskują wstępną pozytywną kwalifikację, która pozwala im na wzięcie udziału w szkoleniu dla Kandydatów na rodziców adopcyjnych. Komisja może wstrzymać się od wydania pozytywnej kwalifikacji w celu uzupełnienia dokumentacji lub przeprowadzenia dodatkowych czynności diagnostycznych, dodatkowego przygotowania Kandydatów bądź do czasu ustania przeszkody uniemożliwiającej uzyskanie kwalifikacji, np. utraty dochodów, kryzysu, pogorszenia stanu zdrowia i inne. Dodatkowym przygotowaniem dla Kandydatów może być uczestnictwo w terapii indywidualnej (poza Ośrodkiem).

Osoby pragnące przysposobić dziecko mają obowiązek uczestniczenia w szkoleniu, którego tematykę, zakres i wymiar czasowy określają obowiązujące przepisy prawne. Jest ono bezpłatne, a jego celem jest przygotowanie Kandydatów do bycia rodzicem adopcyjnym. Szkolenie pozwala zastanowić się małżonkom nad ich motywacją, ukazuje problemy jakie mogą pojawić się na każdym etapie procesu przysposobienia. Pomaga

Kandydatom lepiej przygotować się na otoczenie dziecka niezbędną pomocą i opieką w razie pojawiających się trudności. Podczas szkolenia przyszli rodzice adopcyjni otrzymują wiedzę z zakresu umiejętności wychowawczych, rozwoju i potrzeb dziecka, a także procedur prawnych dotyczących procesu adopcji. Po ukończeniu szkolenia ponownie sytuacja rodziny jest omówiona przez Komisję Ośrodka.

W 2019 roku w szkoleniach dla Kandydatów na rodziców adopcyjnych uczestniczyło 70 osób, zaświadczenie o ukończeniu szkolenia uzyskało 68 osób (5 grup szkoleniowych). Szkolenia prowadzone są w oparciu o autorski program szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka pt. „Lecą Bociany”, zatwierdzony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Kwalifikacja w Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie ma charakter dwustopniowy. Pierwszym etapem jest kwalifikacja do udziału w szkoleniu, kolejnym kwalifikacja na rodzica adopcyjnego. Również na tym etapie Kandydaci mogą zostać poproszeni o podjęcie i wykonanie pracy własnej w celu pełniejszego przygotowania do pełnienia roli rodzica adopcyjnego.

W ramach pracy Komisji Ośrodka Adopcyjnego w 2019 roku wydano 47 wstępnych opinii do udziału w szkoleniu: pozytywne dla 25 rodzin (50 osób) i negatywne dla 22 (43 osoby). Wydano także opinie kwalifikacyjne na rodzinę adopcyjną dla 20 rodzin (40 osób), w tym 18 pozytywnych (36 osób) i 2 negatywne (4 osoby).

W ramach podnoszenia kompetencji zawodowych i jakości pracy z rodzinami zgłaszającymi się do Ośrodka pracownicy uczestniczyli w superwizji grupowej (6 spotkań) oraz szkoleniach i konferencjach przeznaczonych dla osób pracujących z dzieckiem i rodziną m.in.:

- Regulacja emocji z punktu widzenia Teorii Poliwagalnej S. Porges (4 osób)
- Wpływ więzi emocjonalnych z wczesnego dzieciństwa na model wychowywania własnych lub przysposobionych dzieci (3 osoby)
- Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży (1 osoba)
- Ostrożnie – dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci (2 osoby)
- Ojcostwo dzisiaj. Strategia dla organizacji wspierających rodzinę (4 osoby)
- Zaburzenia osobowości u młodzieży (5 osób)
- Przeciwdziałanie krzywdzeniu dziecka – współpraca międzyinstytucjonalna (8 osób)
- Szkoła dla Rodziców i Wychowawców (15 osób)
- Konferencja Ratuj więzi Rodzinne (6 osób)

Kandydaci oczekujący na adopcję na każdym etapie procedury mają możliwość kontaktu z pracownikami w celu omówienia swoich oczekiwań czy sytuacji osobistej. Aby umożliwić wszystkim zainteresowanym swobodny dostęp do specjalistów ośrodek prowadzi dyżury popołudniowe w jeden dzień w tygodniu (piątek), w godzinach od 15.30 do 18.00.

Aktualnie na przysposobienie dziecka oczekuje 63 pary małżeńskie i dwie osoby samotne.

W 2019 roku udzielono 39 porad w ramach 11 prowadzonych spraw wspomaganie kobiet będących w ciąży. (Zadanie 4).

W zakresie działań związanych z udzielaniem wsparcia osobom, które przysposobiły dzieci prowadzono indywidualną i grupową pomoc postadopcyjną, tzn. pracę z rodzicami, którzy już adoptowali dzieci i potrzebują wsparcia pedagogicznego i psychologicznego (Zadanie 5). Praca prowadzona była na wniosek rodziny, w głównej mierze dotyczyła pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych, poradnictwo, pomoc pedagogiczną i psychologiczną, pomoc prawną w zakresie prawa rodzinnego a także pomoc osobom w poszukiwaniu rodzeństwa biologicznego i nawiązania kontaktu pomiędzy rodzinami adopcyjnymi, które przysposobiły brata lub siostrę. Sposób prowadzenia spraw obejmował

jednorazowe konsultacje psychologiczno – pedagogiczne, a także dłuższe formy wsparcia tj. cotygodniowe spotkania z rodziną, lub monitorowanie spraw przez dłuższy okres czasu.

W Ośrodku Adopcyjnym w 2019 roku funkcjonowała grupa wsparcia dla rodzin adopcyjnych. Spotkania odbywały się równolegle dla rodziców i dzieci. Łącznie 7 rodzin skorzystało z tej zaproponowanej formy pomocy oraz 7 dzieci adopcyjnych. W sumie w 4 spotkaniach udzielono 35 konsultacji psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin adopcyjnych.

Forma zajęć była dostosowana do wieku i ilości uczestników. W prowadzeniu grupy zaangażowanych było 6 specjalistów – pracowników Ośrodka Adopcyjnego w tym 3 psychologów i 3 pedagogów. Łącznie udzielono 233 konsultacji w ramach wsparcia postadopcyjnego – indywidualnego i grupowego.

W ramach współpracy z placówkami służby zdrowia, sądami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi oraz organizacjami właściwymi w zakresie wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, na bieżąco prowadzono konsultacje i wymianę informacji na temat prowadzonych spraw (Zadanie 6).

Do zadań własnych Oddziału Ośrodek Adopcyjny należy również udział w zespołach opiniujących sytuację dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zarówno instytucjonalnej jak i rodzinnej. Spotkania takie organizowane są na terenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz przez organizatorów pieczy zastępczej. Na posiedzeniu omawiana jest zasadność dalszego pobytu małoletnich w pieczy zastępczej. W tym celu analizowana jest w pierwszej kolejności możliwość powrotu do rodziny biologicznej, a jeśli to nie jest możliwe rozważana jest możliwość skierowania dziecka do adopcji.

W 2019 roku pracownicy Ośrodka Adopcyjnego wzięli udział w 112 zespołach, w czasie których omówiono sytuację 1294 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Ośrodek prowadził także diagnozę osób na potrzeby sądu w związku z opiniowaniem Kandydatów do przysposobienia dzieci swoich współmałżonków oraz rodzin zastępczych, które po uregulowaniu sytuacji prawnej dzieci podjęły decyzję o ich przysposobieniu. Opracowywano także opinie dla sądu w związku z powierzeniem dzieci do adopcji w okresie tak zwanej „preadopcji”. W 2019 roku wydano 49 takich opinii, łącznie na potrzeby sądu wydano 133 takich opinii.

Ośrodek Adopcyjny na bieżąco dokumentuje pracę z zakresu realizacji swoich zadań, zgodnie z zapisem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dwa razy do roku przygotowuje sprawozdania z realizacji powierzonych zadań ministrowi właściwemu ds. rodziny za pośrednictwem marszałka województwa. (Zadanie 7).

W zakresie promowania idei adopcji (Zadanie 8) Ośrodek Adopcyjny w 2019 roku roku przygotował kolejną już publikację, tym razem zatytułowaną „O tym jak to się stało, że jesteśmy razem. Bajkohistorie adopcyjne”, która ma być inspiracją, wsparciem i pomocą dla wszystkich rodziców w rozmowach z dziećmi o adopcji.

Zorganizowano także spotkania z przedstawicielami Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej dla wszystkich powiatów w województwie podkarpackim. W trakcie dwóch cykli spotkań realizowanych w czterech grupach omawiano sprawy wynikające z bieżącej działalności naszych instytucji oraz poprawy współpracy międzyinstytucjonalnej.

Ponadto kierownik Ośrodka Adopcyjnego wzięł udział w spotkaniu ze studentami pedagogiki i pracy socjalnej Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie, w ramach którego przybliżono tematykę adopcji i zadań realizowanych przez Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie.

W zakresie przygotowania Kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 3 cykle szkoleniowe (Zadanie 9). Szkolenie prowadzone jest w oparciu o autorski program szkolenia przeznaczony dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pt. „Być Rodzicem Zastępczym”. Program został zatwierdzony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Do udziału w szkoleniu kwalifikowane są osoby zgłoszone przez organizatora pieczy zastępczej oraz mające pozytywną opinię pedagogiczno-psychologiczną sporządzoną przez OPZ, w którym się starają o status rodziny zastępczej. Łącznie przeszkolono 34 osoby w 3 grupach szkoleniowych (2 grupy – 39 osób - szkolenie podstawowe dla rodzin niezawodowych, 1 grupa – 5 osób – szkolenie dla rodzin zawodowych).

Tabela 7. Działalność Ośrodka Adopcyjnego w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

Lp.	Zadania OAD	Suma
1	Liczba przysposobionych dzieci	51
2	Liczba prowadzonych preadopcji	27
3	Liczba wydanych opinii psychologicznych i pedagogicznych na potrzeby Sądu	133
4	Liczba przeprowadzonych diagnoz pedagogicznych/psychologicznych Kandydatów do przysposobienia dzieci (wszystkich łącznie na potrzeby Sądu i aktualizacje)	335 diagnozy kandydatów i 133 opinie na potrzeby sądu
5	Liczba diagnoz psychologicznych/pedagogicznych dzieci zgłoszonych do adopcji	308
6	Liczba dzieci z terenu Woj. Podkarpackiego zgłoszonych do WBD	20
7	Liczba dzieci z terenu Woj. Podkarpackiego zgłoszonych do CBD	26
8	Liczba Kandydatów oczekujących na przysposobienie dziecka	65 rodzin 63 małżeństw i 2 osoby samotne
9	Liczba Kandydatów, którzy zgłosili się do ośrodka w celu przysposobienia dziecka	71 rodzin
10	Liczba osób przeszkolonych na rodzinę adopcyjną	68
11	Liczba osób przeszkolonych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	34
12.	Liczba posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w których uczestniczyli pracownicy ośrodka	112
15.	Liczba dzieci, których sprawy były przedmiotem posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	1292
14	Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne na każdym etapie procedury adopcyjnej	3692
15	Wsparcie kobiet w ciąży, które sygnalizują zamiar oddania dziecka do adopcji	11 spraw/39 porad

Tabela 8. Informacja o dzieciach przysposobionych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci
1.	Dzieci przysposobione z tego w wieku:	51
1.1.	poniżej 1 roku	4
1.2.	od 1 roku do 4 lat	11
1.3.	od 5 do 9 lat	21
1.4.	10 i więcej lat	15
2.	Dzieci przysposobione, z tego:	51
2.1.	dziewczęta	29
2.2.	chłopcy	22
3.	Dzieci przysposobione z orzeczeniem o niepełnosprawności	4
4.	Dzieci według miejsca pobytu przed przysposobieniem, w tym:	51
4.1.	w pieczy instytucjonalnej	2
4.2.	w rodzinnej pieczy zastępczej	15
4.3.	w rodzinie biologicznej	34

Tabela 9. Informacja finansowa nt. działalności Oddziału - Ośrodek Adopcyjny w 2019r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wysokość planowanych w danym roku wydatków z zakresu organizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych	1 538 900
2.	Otrzymana z budżetu państwa w danym okresie sprawozdawczym dotacja na organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych	1 538 900
3.	Wydatki na obsługę zadania z zakresu organizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych, w tym:	1 485 530
3.1.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi	1 244 860
3.2.	Wydatki inwestycyjne	0
3.3.	Wydatki administracyjne	240 669
3.4.	Wydatki związane z obsługą wojewódzkiego banku danych	0
4.	Wydatki na obsługę zadania z zakresu organizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych sfinansowane z dotacji z budżetu państwa	1 485 530

Realizacja Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014 – 2020 (Zadanie 10).

Na mocy art.183 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2019. poz. 1111 z późn. zm.) uchwałą Nr LV/1073/14 Sejmik Województwa Podkarpackiego z dnia 08.09.2014r. przyjął „Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020”, będący integralną częścią strategii

rozwoju województwa. Głównym celem Programu jest budowanie i rozwój zintegrowanego systemu wsparcia i pomocy rodzinie oraz pieczy zastępczej w regionie.

W 2019r. zaplanowane środki z budżetu samorządu województwa w wysokości **90 000,00 zł**, zostały wykorzystane w 2019r. w kwocie: **90 000,00 zł. tj. 100%**

Paragraf § 2360 - Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego – w ramach § zaplanowano dotacje dla organizacji pozarządowych na kwotę 90 000,00 zł – w 2019r. zrealizowano **90 000,00 zł**.

TRYB KONKURSOWY

Uchwałą Nr 24/586/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 19 lutego 2019r. został ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2019 publicznych zadań określonych w Wojewódzkim Programie Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014 – 2020 na kwotę 90 000,00 zł.

Uchwałą Nr 41/1055/19 z dnia 30 kwietnia 2019r. oraz uchwałą Nr 46/1166/19 z dnia 21 maja 2019r. Zarząd wybrał do realizacji projekty o łącznej wartości **90 000,00 zł**.

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania / projekt	Kwota wypłaconej dotacji w zł	
			dla jednostek sektora finansów publicznych	dla jednostek spoza sektora finansów publicznych
1	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Brata Alberta Ul. Św. Brata Alberta 3 36-100 Kolbuszowa	„Albertynki – czas dla rodziny”		18 178,00
2	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Mazury Mazury 225 36-130 Raniszów	„Razem – Rodzinnie – Wielopokoleniowo”		12 088,00
3	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Wietrzno „Wiatr” Ul. DL 30-450 Dukla	„Rodzina – wspólna sprawa”		13 749,00
4	Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi Nowa Wieś 90 36-100 Kolbuszowa	„Aktywne KGW Nowa Wieś”		11 000,00
5	Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi „Oratorium” im. Bł. Ks. B. Markiewicza w Stalowej Woli Ul. Ofiar Katynia 57 37-450 Stalowa Wola	„Mamo, Tato, nie daj się prosić...”		16 807,00
6.	Stowarzyszenie na Rzecz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego „Spełnione Marzenia” w Mrowli, Mrowla 79C, 36-054 Mrowla	„Razem łatwiej II. Edukacyjno – terapeutyczny program wsparcia rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną”		18 178,00
Suma				90 000,00

ZESTAWIENIE ZBIORCZE:

Kwota przyznanej dotacji	Wysokość środków przekazanych	Kwota zwrócona	Wysokość środków wykorzystanych	Paragraf
90 000,00 zł	90 000,00 zł	0,00 zł	90 000,00 zł	2360

V. Oddział Projektów I Funduszy.

Oddział Projektów i funduszy w 2019 roku realizował niżej wymienione i opisane projekty:

1. Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
2. Liderzy kooperacji.
3. Sentinel.
4. Koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie podkarpackim w latach 2018-2019.
5. Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego dla osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym.

„Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”.

W 2019 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie kontynuował realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym pn. **„Bliżej rodziny - szkolenie dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”**. Projekt był realizowany przez Lidera: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie oraz Partnerów projektu, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w Lublinie, Białymstoku oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. Projekt był realizowany od **01.06.2017 roku do 31.05.2019 roku**. Wartość projektu wyniosła 4.341.683,55 zł ogółem, w tym wkład własny w wysokości 3 % wartości projektu 130.250,51 zł wnoszony proporcjonalnie przez Lidera i Partnerów Projektu.

W ramach projektu jako koszty bezpośrednie realizowane były 2 zadania:

Zadanie 1. Organizacja szkoleń stacjonarnych z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadanie 2. Organizacja szkoleń w formule e-learning z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Szczegółowy opis realizacji zadań w załączniku.

W ramach Zadania 1: Organizacja szkoleń stacjonarnych z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

W ramach zadania przeprowadzono postępowanie i wyłoniono wykonawcę na dostawę książek dla uczestników superwizji. W związku z oszczędnościami jakie pojawiły się w projekcie oraz dalszym zapotrzebowaniem na szkolenia, przeprowadzono postępowania i wyłoniono wykonawców na organizację szkoleń, tj. zapewnienie sal, wyżywienia, noclegów, trenerów oraz sukcesywnej dostawy materiałów i artykułów szkoleniowych dla uczestników projektu. Podpisano umowy dotyczące w/w postępowania u wszystkich Partnerów. W ramach zadania prowadzona była rekrutacja na szkolenia. Na terenie województwa podkarpackiego zrealizowano:

- styczeń 2019 r. – 21 szkoleń jednodniowych, 2 spotkania superwizyjne, 1 szkolenie ponadregionalne,
- luty 2019 r. – 22 szkolenia jednodniowe, 2 spotkania superwizyjne,
- marzec 2019 r.- 5 szkoleń jednodniowych,
- kwiecień 2019 r. – 11 szkoleń jednodniowych, 4 szkolenia dwudniowe.

Od stycznia do maja prowadzona była cykliczna superwizja dla 6 grup. Na terenie województwa lubelskiego zrealizowano:

- styczeń 2019 r. – 21 szkoleń jednodniowych, 2 spotkania superwizyjne,
- luty 2019 r. – 20 szkoleń jednodniowych, 2 spotkania superwizyjne,
- marzec 2019 r.- 11 szkoleń jednodniowych,

- kwiecień 2019 r. – 7 szkoleń jednodniowych,
 - maj 2019 r. – 9 szkoleń jednodniowych, 2 szkolenia dwudniowe.
- Od stycznia do maja prowadzona była cykliczna superwizja dla 6 grup.
Na terenie województwa świętokrzyskiego zrealizowano:

- styczeń 2019 r. – 13 szkoleń jednodniowych, 2 spotkania superwizyjne,
- luty 2019 r. – 14 szkoleń jednodniowych,
- marzec 2019 r.- 4 szkolenia jednodniowe,
- kwiecień 2019 r. – 8 szkoleń dwudniowych.

Od stycznia do maja prowadzona była cykliczna superwizja dla 6 grup. Na terenie województwa podlaskiego zrealizowano:

- styczeń 2019 r. – 10 szkoleń jednodniowych,
- luty 2019 r. – 7 szkoleń jednodniowych, 1 spotkanie superwizyjne,
- marzec 2019 r.- 6 szkoleń jednodniowych, 1 spotkanie superwizyjne,
- kwiecień 2019 r. – 18 szkoleń jednodniowych, 1 spotkanie superwizyjne, 6 szkoleń dwudniowych.

Od stycznia do maja prowadzona była cykliczna superwizja dla 6 grup.

W projekcie od początku realizacji przeszkolono 3 280 osób, z czego w województwie podkarpackim 1156 osób (1020 K i 136 M).

W ramach zadania prowadzona była rekrutacja uczestników na szkolenia e-learningowe znajdujące się na platformie edukacyjnej, ich rejestracja i nadawanie uprawnień. Promocja e-learningu odbywała się na bieżąco w toku realizacji projektu, m.in. podczas szkoleń stacjonarnych, poprzez wysyłanie e-maili oraz telefonicznie. Ponocono koszty związane z wynagrodzeniem osoby do obsługi platformy.

W projekcie od początku funkcjonowania platformy edukacyjnej – od 08.01.2018 r. do 31.05.2019 r. liczba użytkowników, którym zostały nadane loginy do korzystania z platformy e-learning wyniosła 1517 osób, w tym 1330 kobiet i 187 mężczyzn. Łącznie korzystającym z poszczególnych modułów szkoleniowych wydano 9062 zaświadczeń.

Koszty pośrednie + ramach kosztów pośrednich zapłacone zostały wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w ramach projektu: kierownik projektu – 1 etat, asystent kierownika projektu – 3/5 etatu, specjalista ds. rozliczeń finansowych 3/5 etatu. Ze środków europejskich pokryto koszty zakupu tonerów i materiałów biurowych oraz część kosztów usług pocztowych. Z wkładu własnego dokonano refundacji jednostce odpisu na ZFŚS pracowników projektu oraz refundacji części usług pocztowych.

Informacja o ewentualnych zagrożeniach w realizacji zadania – Projekt został zakończony w dniu 31.05.2019r.

Okres realizacji projektu: **od 01.06.2017r. do 31.05.2019r.**

Planowane łącznie nakłady finansowe: **4 267 434,00 zł**

Kwota wydatków poniesionych w roku budżetowym oraz źródła finansowania –**1138935,56 zł.**

Środki pochodzące z dofinansowania ze środków unijnych: 1 046 140,63 zł,

Środki pochodzące z dofinansowania ze środków z dotacji celowej: 81 018,44 zł,

Środki pochodzące z Budżetu Województwa Podkarpackiego: 11 776,49 zł.

Kwota wydatków poniesionych oraz wykonany zakres rzeczowy od początku realizacji programu lub zadania do 31.12.2019r. – **4 126 020,70 zł.**

Projekt został zakończony w dniu 31.05.2019r. Wszystkie wskaźniki projektu zostały osiągnięte na poziomie 100% lub powyżej. W czerwcu 2019 r. realizowano czynności związane z zamknięciem projektu.

„Liderzy kooperacji” – to kolejny projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna.

Projekt realizowany jest przez Lidera: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie oraz Partnerów projektu: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, Regionalny

Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie. Realizowany jest od kwietnia 2018 roku.

Łączna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 12 893 572,46 zł i obejmuje:

1) dofinansowanie w kwocie 12 893 572,46 zł., z następujących źródeł:

- ze środków europejskich w kwocie 10 866 702, 86 zł
- ze środków dotacji celowej w kwocie 2 026 869,60 zł

Budżet projektu na rok 2019 wynosił 4 452 077,00 zł (wydatki finansowane ze: środków pochodzących z budżetu UE – 3 752 211,00 zł, dotacji celowej z budżetu państwa – 699 866,00 zł), z czego wykonano 4 199 406,38 zł.

Zgodnie z podpisaną umową realizacji projektu na wydatki związane z kosztami pośrednimi przysługuje ryczałt w wysokości 10% kosztów bezpośrednich projektu. W ramach kosztów pośrednich zatrudnione zostały osoby pełniące funkcje: kierownik projektu- 3/4 etatu, koordynator regionalny-1/4 etatu, specjalista ds. finansowych- 1 etat, specjalista ds. zamówień publicznych- 2/5 etatu. Poniesione zostały również koszty usługi radcy prawnego, delegacji dla zespołu projektowego oraz odpisu na ZFŚS.

Celem projektu jest wypracowanie i wdrożenie modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa dla gmin wiejskich na obszarze makroregionu I, tj. województw: lubelskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego i świętokrzyskiego.

Podstawa prawna: umowa o dofinansowanie projektu nr POWR.02.05.00-00-0208/17-00

Realizacja zadania wpłynie na:

- włączenie zasobów różnych sektorów tj. edukacji, ochrony zdrowia, policji, wymiaru sprawiedliwości, kultury, sportu i rekreacji w kompleksowe wsparcie osób, rodzin pozostających w trudnej życiowej sytuacji (OTS),
- wzrost wiedzy i umiejętności podmiotów pomocowych i sektorowych w zakresie efektywnej kooperacji,
- wzmocnienie potencjału instytucji działających na rzecz włączenia społ. (cel 2.5 PO WER),
- profesjonalizację działań pomocowych i współpracy poprzez systemową kooperację,
- opracowanie instrumentu zapewniającego wielowymiarowe, systemowe wsparcie OTS w wypełnianiu ról i aktywności w lokalnych społecznościach;
- aktywizację społ. i stworzenie możliwości usamodzielnienia osób i rodzin.

Mierzalne rezultaty projektu to: platforma edukacyjna, model kooperacji.

W województwie podkarpackim w 2019 roku w ramach działań realizowanych w I i II Kamieniu milowym:

- powołano Wojewódzki Zespół Kooperacji,
- zrekrutowano 6 gmin i 4 powiaty do udziału w II etapie projektu,
- zatrudniono 10 animatorów,
- zawiązano 6 Partnerskich Zespołów Kooperacji, które podpisały porozumienia o współpracy
- utworzona została lista aktywności i usług gminno-powiatowa i wojewódzka,
- przeprowadzono 80 godzin szkolenia w ramach Szkoły Kooperacji,
- przeprowadzono 162 godziny superwizji,
- odbył się 1 partnerski wyjazd wymiany doświadczeń,
- przeprowadzono 6 zogniskowanych wywiadów grupowych, na podstawie których powstało 6 raportów cząstkowych i 1 raport zbiorczy,
- odbyło się 4 spotkania makroregionalne,
- rozbudowano Platformę edukacyjną,

- przeprowadzono badania ewaluacyjne w gminach i powiatach,
- odbyto 6 spotkań diagnostycznych w gminach.

W roku 2019 podsumowując I Kamień milowy projektu zakończono i skonsultowano opracowany Model Kooperacji gmin wiejskich, instytucji pomocy i integracji z instytucjami sektorowymi wybranych obszarów kooperacji.: edukacja, ochrona zdrowia, kultura i sport, sądownictwo i policja, ngo dla makroregionu I.

Rozpoczynając realizację II Kamienia milowego zrekrutowano 6 gmin i 4 powiaty do udziału w pilotażu wypracowanego Modelu. Następnym etapem było uzupełnienie wspólnie z animatorami składu i zawiązanie Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych (PZK). Realizując zadania podczas II Kamienia milowego współpracowano z wojewódzkimi podmiotami sektorowymi. Rozpoczęto również planowanie realizacji kontraktów z osobami/rodzinami.

Lista Gmin i Powiatów zakwalifikowanych do II Kamienia Milowego projektu Liderzy kooperacji.

LP.	NAZWA POWIATU	NAZWA GMINY
1	JASIELSKI	KREMPNA
2	RZESZOWSKI	TRZEBOWNISKO
3	RZESZOWSKI	ŚWILCZA
4	PRZEWORSKI	ZARZECZE
5	PRZEWORSKI	PRZEWORSK
6	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	OSTRÓW

SENTINEL - Projekt CE 985 pn. „**SENTINEL- Rozwój i umacnianie pozycji przedsiębiorstw społecznych w celu maksymalnego zwiększenia ich wpływu na sektor ekonomiczny i społeczny w państwach Europy Środkowej**” jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Komponentu 1 Programu INTERREG Europa Środkowa, Działanie 1.2 Poprawa umiejętności i przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki i innowacyjności w regionach Europy Środkowej.

Projekt realizowany jest w partnerstwie przez 10 instytucji z Polski, Węgier, Czech, Włoch, Słowenii i Niemiec. Liderem Projektu jest Węgierska Służba Medyczna Zakonu Maltańskiego. Celem projektu jest wypracowanie modelu wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych tak, aby stały się prawdziwym motorem integracji społecznej i reintegracji zawodowej. Partnerzy projektu SENTINEL testują nowe modele operacyjne oraz usługi doradcze zaprojektowane w celu wzmocnienia przedsiębiorstw społecznych w mniej rozwiniętych regionach Europy Środkowej. Równocześnie rozwijane są innowacyjne metody ułatwiające wymianę informacji i współpracę tych przedsiębiorstw.

Podstawą realizacji projektu przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie jest Uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XXXIX/692/17 z dnia 26 czerwca 2017 r. oraz Umowa partnerska podpisana przez Dyrektora ROPS w dniu 27 czerwca 2017 r. Zaplanowane na 2019 rok wydatki w kwocie 141 509,00 zł zostały wykonane w wysokości 135 912,39 zł tj. 96,05 % planu na realizację ww. projektu. Kwota 115 525,50 zł pochodziła z budżet Unii Europejskiej (do refundacji w 85 %), natomiast kwota 20 386,89 zł z budżet Województwa Podkarpackiego.

ROPS przy realizacji wszystkich zadań projektu współpracuje z partnerem projektu - Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. Ponadto w realizację poszczególnych

zadań projektu angażowany jest Rzeszowski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (ROWES).

W 2019 roku ukończono wszystkie zadania wynikające z harmonogramu prac projektu. Przygotowano i przeprowadzono program pilotażowy zwany „Symulator Przedsiębiorczości Społecznej” polegający na przetestowaniu nowej ścieżki wsparcia dla tworzących się przedsiębiorstw społecznych. Stworzono dokumentację, przeprowadzono kampanię informacyjną, zrekrutowano uczestników, przeprowadzono szkolenie ogólne dotyczące podstaw Ekonomii Społecznej, przeprowadzono z każdym z uczestników wywiady pogłębione, zrealizowano szkolenia specjalistyczne, wizytę studyjną, sesje coachingowe i mentoringowe oraz spotkanie podsumowujące. Zespół projektowy uczestniczył we wszystkich wydarzeniach programu pilotażowego. Zostały przygotowane i wysłane do Lidera Projektu dwa raporty z programu pilotażowego: Raport częściowy i Raport podsumowujący oraz dokument Output factsheet..

Zespół projektowy uczestniczył w wizycie studyjnej na terenie Czech (14-15 luty 2019r.), na terenie Węgier (9-10 maj 2019r.) oraz na terenie Słowenii (24-25 wrzesień 2019r.). Wizyty studyjne miały na celu zapoznanie uczestników z programami pilotażowymi realizowanymi w poszczególnych krajach, a także przedstawienie dobrze prosperujących przedsiębiorstw społecznych funkcjonujących w tych państwach.

Zespół projektowy brał udział w przygotowaniu oraz realizacji wizyty studyjnej dla partnerów projektu, która odbyła się w dniach 3-4 kwietnia 2019r. w Dębicy, Woli Żyrakowskiej oraz w Błażowej. Przygotowano wymaganą dokumentację.

Zespół projektowy uczestniczył w trzeciej i czwartej telekonferencji partnerów projektu. Ich celem było omówienie postępu prac i przygotowanie do międzynarodowych spotkań w Rzeszowie i Mariborze.

W dniach 2-3 kwietnia 2019 r. zorganizowano w Rzeszowie czwarte spotkanie partnerów projektu gdzie omawiano bieżące sprawy związane z realizacją projektu, a także sprawy administracyjne i finansowe. Zespół projektowy brał czynny udział w spotkaniach poprzez warsztaty, prezentacje i wystąpienia. Przygotowano wymaganą dokumentację. W trakcie spotkania zorganizowano konferencję prasową dla dziennikarzy czego efektem była audycja w Polskim Radio Rzeszów. Natomiast w dniach 27-28 listopada 2019 r. zespół projektowy brał udział w piątym spotkaniu partnerów projektu w Mariborze. Koordynator projektu przygotował i przedstawił dwie prezentacje dotyczące prac wykonanych przez zespół w minionym okresie. W trakcie ww. spotkania zespół projektowy uczestniczył w spotkaniu założycielskim Międzynarodowej Sieci Wsparcia Ekonomii Społecznej. Sieć jest jednym z trwałych rezultatów projektu.

Zespół projektowy brał także czynny udział w przygotowaniach dokumentu „Common framework for the action plan” poprzez konsultacje i spotkania robocze z partnerem projektu - RARR.

W dniu 9 czerwca 2019 r. zorganizowano Targi Ekonomii Społecznej w ramach Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości organizowanego przez Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy.

W dniu 19 czerwca 2019 r. zorganizowano w Skopaniu (gmina Baranów Sandomierski) wizytę dla dziennikarzy w celu przedstawienia założeń programu pilotażowego projektu SENTINEL oraz przedstawienia grupy osób uczestniczących w ww. programie. Efektem tego wydarzenia był artykuł na stronie internetowej www.nowiny24.pl.

Zrealizowano zadanie polegające na produkcji krótkiego filmu promującego program pilotażowy projektu SENTINEL.

Koordynator projektu uczestniczył w ponadregionalnej konferencji na której zaprezentował projekt SENTINEL.

Koordinacja sektora ekonomii społecznej w województwie podkarpackim w latach 2018-2019 + koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie to zadanie wynikające z art. 21 pkt 4a i art. 21a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. 1508 z późn. zm.). Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie był realizatorem projektu pozakonkursowego pn. „Koordinacja sektora ekonomii społecznej w województwie podkarpackim w latach 2018-2019”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII – Integracja społeczna, Działanie 8.6 – Koordinacja sektora ekonomii społecznej w regionie.

Podstawą prawną realizowanego zadania jest decyzja o dofinansowaniu projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego podjęta w dniu 14 maja 2018 r. (nr Decyzji: RPPK.08.06.00-18-001/18).

Okres realizacji projektu: od 01.01.2018r. do 31.12.2019r.

Planowane łącznie nakłady finansowe: 1 440 000,00 zł

Planowany wkład własny: 15% wartości projektu, tj. 216 000,00 zł.

W ramach projektu w 2019 r. wydatkowano 834 634,69 zł, a od początku realizacji projektu zostało wydanych łącznie 1 428 650,65 zł (środki UE – 1 214 353,05 zł, wkład własny – 214 297,60 zł).

Celem głównym projektu było zwiększenie roli sektora ES w województwie podkarpackim poprzez wzmocnienie współpracy i kooperacji podmiotów ekonomii społecznej (PES), wzrostu widoczności PES jako dostawców produktów i usług, promocję sektora ES wśród mieszkańców województwa podkarpackiego. Działania projektowe pozwoliły również wzmocnić i poszerzyć zakres działań sektora ES w regionie, zapewniły koordynację działań podejmowanych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wzrostu zatrudnienia w sektorze ES.

W 2019 roku w ramach projektu w 4 zadaniach zostało zrealizowanych szereg działań:

Zadanie 1 . Zapewnienie funkcjonowania Podkarpackiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej+ W ramach zadania zorganizowano 3 posiedzenia Podkarpackiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Pracownik merytoryczny w sposób kompleksowy odpowiadał za organizację spotkania Komitetu: zapewnienie miejsca posiedzeń, wyżywienia dla Członków Komitetu podczas posiedzeń, tworzenie wszelkiej dokumentacji, materiałów na posiedzenia, nadzór nad spotkaniami.

W 2019 r. odbyły się posiedzenia Podkarpackiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej:

1. W dniu 22.02.2019 r. w sali konferencyjnej w siedzibie ROPS w Rzeszowie - głównym elementem posiedzenia była kontynuacja warsztatów dotyczących zakresu prac na 2019 oraz 2020 rok., na posiedzenie PKRES pozyskano eksperta/moderatora zewnętrznego. W nawiązaniu do Uchwały PKRES nr 1/2018 pracownik merytoryczny dokonał ustalenia wielkości środków, na które zapotrzebowanie zgłaszają podkarpackie PES - zostało dokonane zbiorcze opracowanie, dokument jako materiał do analizy został przesłany członkom PKRES.
2. W dniu 30.05.2019 r. został ustalony harmonogram pracy nad aktualizacją Podkarpackiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, który zakłada cykl pracy w roku 2019 oraz 2020.
3. W dniu 30.10.2019 r. w sali konferencyjnej ROPS w Rzeszowie – omówienie wyników ewaluacji systemu wsparcia ekonomii społecznej w województwie podkarpackim.

Ponadto w dniu 26.06.2019 r. odbyło się spotkanie grupy roboczej ds. diagnozy regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej.

Na bieżąco prowadzona jest korespondencja z członkami PKRES, jak również ze strony ROPS w Rzeszowie przekazywane są informacje dot. wszelkich inicjatyw oraz wydarzeń z sektora ekonomii społecznej.

Zadanie 2. Zapewnienie funkcjonowania regionalnych sieci kooperacji w województwie podkarpackim

1. Kontynuowano spotkania sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej oraz ośrodków wsparcia ekonomii społecznej w województwie podkarpackim. W 2019 r. odbyło się 18 spotkań, w tym:
 - Podkarpacka sieć kooperacji OWES – 2 spotkania,
 - Podkarpacka sieć kooperacji CIS/KIS – 3 spotkania,
 - Podkarpacka sieć kooperacji ZAZ – 3 spotkania
 - Podkarpacka sieć kooperacji WTZ – 4 spotkania
 - Podkarpacka sieć kooperacji PES – 4 spotkania.
 - Spotkanie prezydiów sieci – 1 spotkanie,
 - Spotkanie przedstawicieli wszystkich sieci- 1 spotkanie.
2. Zorganizowano 4 wizyty studyjne:
 - w dniach 26-28.06.2019 r. została zrealizowana wizyta studyjna do podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie województwa lubelskiego, w której udział wzięło łącznie 25 osób w tym 16 nowych Uczestników projektu (przygotowany został program wizyty, rekrutacja, pełna dokumentacja).
 - w dniach w dniach 04-06.09.2019r. została zrealizowana wizyta studyjna do podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie województwa dolnośląskiego oraz w dniach 09.-11.10.2019 r. wizyta studyjna do województwa łódzkiego (łącznie udział wzięło 50 osób, po raz pierwszy ze wsparcia skorzystały 33 osoby).
 - w dniach 09-10.12.2019 r. została zrealizowana wizyta studyjna dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów ekonomii społecznej na terenie województwa lubelskiego i podkarpackiego (udział wzięło 15 osób, w tym 14 osób, które skorzystały z działań projektu po raz pierwszy).
3. Zorganizowana została cykl spotkań dla studentów w zakresie upowszechniania ekonomii społecznej pn. „Ekonomia społeczna – przyszłość w naszych rękach”, które obejmowało:
 - przygotowanie i ogłoszenie postępowania na przeprowadzenie seminariów, warsztatów ze studentami,
 - wybór prelegentów i moderatorów na konferencje,
 - podpisanie umów z wykonawcami,
 - nadzór nad wykonaniem projektu plakatu i loga wydarzenia,
 - upowszechnienie informacji o wydarzeniu na poszczególnych wydziałach, na stronach uczelni, biurze karier,
 - przygotowanie w porozumieniu z Wykonawcami programów i materiałów szkoleniowych, programów konferencji,
 - rekrutacja studentów,
 - obsługa seminariów i warsztatów na uczelni (w kwietniu zrealizowano 2 seminaria: na Wydziale Ekonomii oraz Wydziale Socjologiczno- Historycznym - w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego, w sumie dla ponad 70 osób),
 - opracowanie sprawozdań z wydarzenia.

W ramach realizacji cyklu spotkań dla studentów „Ekonomia społeczna – przyszłość w naszych rękach” zrealizowano dwie konferencje dla studentów:

- konferencja „Ekonomia społeczna młodych w Polsce – dobre praktyki”,
- pokaz filmów wraz z dyskusją „Ekonomia społeczna jako alternatywna ścieżka kariery”.

Przygotowanie obejmowało stworzenie programów uwzględniających występy prelegentów oraz zaproszonych ekspertów, rekrutację studentów i pracowników

naukowych, wystawienie zaświadczeń o udziale w danym wydarzeniu, sprawozdawczość - zdjęcia, sprawozdania i informacje na stronę ROPS i Uniwersytetu.

Przygotowano elektroniczny formularz i rekrutację na jednodniowe wizyty studyjne dla studentów i pracowników naukowych uczelni, jako ostatnie zadanie w ramach cyklu Ekonomia społeczna przyszłość w naszych rękach realizowanego na Uniwersytecie Rzeszowskim.

4. Zrealizowane zostały seminaria w dwóch tematach (łącznie 6 grup seminaryjnych):
 - 3 grupy seminaryjne z tematu „Zakup usług przez samorząd w pes z uwzględnieniem zamówień poniżej 30 tys. euro”,
 - 3 grupy seminaryjne z tematu „Samorząd przyjazny ekonomii społecznej - szkolenie dla pracowników pierwszego kontaktu”.Organizacja seminariów obejmowała: przeprowadzenie rekrutacji (drogą mailową do wszystkich zainteresowanych grup oraz przez stronę www oraz wysłane zostały pisma do jst z terenu woj. podkarpackiego), obsługa seminarium na miejscu, zebranie niezbędnych dokumentów i podsumowanie. W seminarium udział wzięło łącznie 67 osób. Seminaria skierowane były głównie do przedstawicieli JST oraz ich jednostek organizacyjnych.
5. Zrealizowano 7 spotkań powiatowych dotyczących ekonomii społecznej pn. „Klauzule społeczne i aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”. Powiaty wytypowane zostały na podstawie analizy powiatów z najmniejszą liczbą podmiotów ekonomii społecznej (diagnoza na podstawie Podkarpackiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2016-2020).
6. Przeprowadzono certyfikację dla podmiotów starających się o znak Zakup Prospołeczny i zrealizowano kolejne spotkania Kapituły Certyfikującej Znakiem Zakup Prospołeczny na wniosek podmiotu starającego się o certyfikację.
7. Zrealizowane zostało Forum Inicjatyw Lokalnych (18-20.09.2019 r.) w ramach Forum Ekonomii Społecznej Polski Wschodniej, w którym udział wzięło ponad 130 osób z pięciu województw, reprezentujących zarówno jednostki sektora finansów publicznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej i ośrodków wsparcia ekonomii społecznej z Polski Wschodniej.
8. Zorganizowano Podkarpackie Forum Ekonomii Społecznej (05.11.2019 r.), które połączono z Galą Konkursu Podkarpackiego Lidera Ekonomii Społecznej oraz z przyznaniem znaku jakości produktów i usług PES – Zakup Prospołeczny.
9. Przez cały rok realizowane było:
 - doradztwo z zakresu klauzul społecznych i aspektów społecznych w zamówieniach publicznych – dla pracowników JST oraz ich jednostek organizacyjnych - łącznie 100h,
 - indywidualne doradztwo specjalistyczne (praktyczne) w obszarze: wprowadzenie ekonomii społecznej do dokumentów strategicznych i tworzenie lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej.

Zadanie 3. Promocja sektora ES oraz zwiększenie widoczności PES

W ramach zadania realizowane były działania związane z promocją sektora ekonomii społecznej i zwiększenia widoczności podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie województwa podkarpackiego.

W ramach działań w zadaniu zostały zrealizowane takie działania jak m.in.:

- zapewnienie ekspozycji wystawy fotograficznej prezentującej podkarpackie podmioty ekonomii społecznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w okresie od 21.01-01.02.2019 r.,
- organizacja Kiermaszów Ekonomii Społecznej – zorganizowane zostały 2 kiermasze – Wielkanocny oraz Bożonarodzeniowy Kiermasz Ekonomii Społecznej, podczas

których podkarpackie podmioty ekonomii społecznej mogły sprzedawać swoje produkty i usługi,

- 5 PES z województwa podkarpackiego uzyskało wsparcie w formie dofinansowania udziału w targach branżowych organizowanych na terenie kraju. - wsparcie udzielone było na podstawie Konkursu ofert na dofinansowanie udziału w targach branżowych, podmiot mógł otrzymać wsparcie na opłatę wstępu na Targi oraz zabudowę oferowaną przez organizatora,
- ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu pn.: „Podkarpacki Lider Ekonomii Społecznej 2019”,
- zrealizowano cykl audycji radiowych o podmiotach ekonomii społecznej „Wszechobecna ekonomia społeczna”, które były zrealizowane oraz wyemitowane w Polskim Radiem Rzeszów – zrealizowano 8 odcinków audycji,
- kontynuacja produkcji oraz emisji na antenie TVP Oddział w Rzeszowie cyklu programu tv o ekonomii społecznej „Społeczne Podkarpacie” – program przedstawiał podkarpackie podmioty ekonomii społecznej (w jednym odcinku po 2), zrealizowanych zostało 8 odcinków, z czego każdy został wyemitowany dwukrotnie na antenie TVP Oddział w Rzeszowie,
- przygotowany oraz wydrukowany został Katalog branżowy podkarpackich podmiotów ekonomii społecznej oraz został rozdystrybuowany na całym Podkarpaciu,
- prowadzenie strony www.wspierajiwybieraj.pl oraz stron w mediach społecznościowych o ekonomii społecznej w województwie - na stronie został również zawarty Katalog branżowy w formie elektronicznej.

Zadanie 4. Zlecenie badań oraz publikacja raportów o stanie rozwoju ekonomii społecznej w regionie

W ramach zadania przygotowane oraz przeprowadzone zostało postępowanie zamówienia publicznego na realizację badań dot. ewaluacji systemu wsparcia ekonomii społecznej oraz stanu sektora ekonomii społecznej w województwie podkarpackim. Przygotowane zostały i przeprowadzone badania razem z opracowaniem raportów końcowych:

1. Raport z ewaluacji systemu wsparcia ekonomii społecznej w województwie podkarpackim.
2. Raport o stanie współpracy podkarpackich JST z sektorem ekonomii społecznej wraz z monitoringiem Podkarpackiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2016-2020 za rok 2018.
3. Raport o stanie rozwoju przedsiębiorczości społecznej wraz z dokonaniem monitoringu Podkarpackiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2016-2020 za rok 2019.

Raporty dostępne są na stronie www.es.rops.rzeszow.pl.

Raporty z badań (z wyłączeniem raportu z ewaluacji systemu wsparcia ekonomii społecznej w województwie podkarpackim) zostały opublikowane i będą dystrybuowane na teren całego województwa. Projekt zakończył się w planowanym terminie, tj. 31.12.2019 r.

„Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego dla osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym”

Województwo Lubelskie – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie jako Lider, w partnerstwie z Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym Misericordia, Województwem Podkarpackim – Regionalnym Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie i Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość” oraz Województwem Świętokrzyskim – Regionalnym Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach i Caritas Diecezji Kieleckiej realizuje projekt pn. „Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego dla osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu

psychiatrycznym” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Celem projektu jest opracowanie modelowego rozwiązania/standardu z zakresu deinstytucjonalizacji, skierowanego do osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym i dotyczące różnych form usług świadczonych w społeczności lokalnej. Opracowany standard zostanie następnie pilotażowo wdrożony na terenie gminnych jednostek samorządu terytorialnego, zróżnicowanych pod względem sytuacji społeczno – gospodarczej, na terenie których występują zdiagnozowane potrzeby w zakresie wsparcia osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym w formie mieszkalnictwa wspomaganego.

Podstawą prawną realizowanego zadania jest:

- umowa o partnerstwie na rzecz realizacji projektu „Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego dla osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, Działanie 2.8 „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.”; zawarta w dniu 16.11.2017r.
- Uchwała nr 396/8319/2018 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 6.02.2018r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

Grupę docelową stanowi 5 gminnych jednostek samorządu terytorialnego (3 gminy na terenie województwa lubelskiego, 1 gmina na terenie województwa świętokrzyskiego i 1 gmina na terenie województwa podkarpackiego – Gmina Żyraków), zróżnicowanych pod względem sytuacji społeczno – gospodarczej. Wsparcie zostało skierowane do gmin, gdzie zdiagnozowano potrzeby w zakresie wsparcia osób chorujących psychicznie po wielokrotnym pobycie w szpitalu psychiatrycznym. Użytkownikami wsparcia projektu są osoby chorujące psychicznie po wielokrotnym pobycie w szpitalu psychiatrycznym. Zwłaszcza w pierwszym okresie po opuszczeniu szpitala potrzebują pomocy i wsparcia, aby powrócić do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizacja projektu jest odpowiedzią na potrzeby tych osób.

W ramach projektu łącznie realizowane są 3 zadania:

Zadanie 1. Opracowanie standardu w zakresie deinstytucjonalizacji dla osób chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym.

Zadanie 2. Wdrożenie opracowanego standardu na rzecz deinstytucjonalizacji usług na terenie gminnych jednostek samorządu terytorialnego.

Zadanie 3. Opracowanie rekomendacji i przeprowadzenie działań edukacyjno- szkoleniowych dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i NGO w zakresie stosowania opracowanego standardu w obszarze usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób o specyficznych potrzebach (osób chorych psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym).

Zadanie 1- zostało zakończone w 2018 r.

Zadanie 2 - w ramach realizacji tego zadania odbyło się 18.01.2019 roku spotkanie w Gminie Żyraków, na terenie której znajduje się lokal przeznaczony na mieszkanie wspomaganie, był po remoncie zaplanowanym we wcześniejszym okresie rozliczeniowym. W spotkaniu wzięli udział wójt Marek Rączka, jego zastępca Grzegorz Reguła, przedstawiciele Lidera Projektu (ROPS w Lublinie), Partnerzy z terenu województwa podkarpackiego (ROPS w Rzeszowie, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość” w Dębicy) oraz

specjalista ds. budowlanych, Jan Ziótek. Specjalista ds. budowlanych, którego zadaniem jest sprawowanie nadzoru nad wykonywanymi pracami budowlanymi w ramach dostosowania i modernizacji lokalu przeznaczonego na mieszkanie wspomagane dla osób chorujących psychicznie, miał możliwość dokonania sprawdzenia czy postępujące prace na terenie województwa podkarpackiego są zgodne z wypracowanym standardem w ramach projektu. Wymieniono również informacje dotyczące opracowania dokumentów, które zostały wykorzystane w kolejnych postępowaniach tj. zatrudnienie kadry mieszkań wspomaganych, kursy usamodzielniające dla osób chorujących psychicznie, przygotowanie osób chorujących psychicznie (potencjalni mieszkańcy). Przekazano na bieżąco informacje o pojawiających się problemach, trudnościach i postępach w zakresie poszczególnych działań Liderowi Projektu ROPS w Lublinie. Przedłużono rekrutację uczestników do mieszkania wspomagane.

W trakcie trwania projektu Specjalista ds. merytorycznych projektu ROPS uczestniczył w licznych spotkaniach dotyczących promocji idei projektu oraz działań projektowych, m.in. .

- W dniu 5.04.2019 r. w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej dla beneficjentów realizujących projekty: Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomagane, , gdzie dzielono się doświadczeniem, pojawiającymi się trudnościami i problemami w realizacji i wdrażaniu opracowanego standardu.
- W dniu 30.04.2019 r. w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Klinice Psychiatrii Ogólnej z pielęgniarką oddziałową i rzecznikiem praw pacjenta. Odwiedzono Kliniczny Oddział Dzienny Psychiatryczny, Zespół Leczenia Środowiskowego i Poradnia Leczenia i Rehabilitacji Zaburzeń Psychiczych. Wzięto udział w spotkaniu z ordynatorem i kadrą medyczną, gdzie przedstawiono zasady rekrutacji do projektu, ale również przybliżono tematykę projektową, jej główne założenia i planowane cele w związku z odpowiedzią na zapotrzebowanie w ramach uzyskania tego rodzaju informacji.
- W dniu 02.09.2019 r. w Zespole Opieki Zdrowotnej nr 2 w Rzeszowie ul. Fredry 9, którego celem promowania projektu i zachęcenia odbiorców projektu do wzięcia udziału w rekrutacji ciągłej do projektu. Przeprowadzono rozmowę z mgr Aleksandrą Hytrość – Kiwałą (psycholog, psychoterapeuta) dotyczącą aktualnej sytuacji osób korzystających ze wsparcia poradni zdrowia psychicznego, ich potrzeb, aktualnej sytuacji zdrowotnej i życiowej.
- W dniu 10.09.2019 odbyła się wizyta przedstawicieli Lidera w prowadzonym przez stowarzyszenie mieszkaniu wspomagane oraz spotkanie z jego uczestnikami.
- W dniu 19.09.2019 specjalista ds. merytorycznych wzięło udział w 25 - leciu Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość”, gdzie prezentowany był również projekt dotyczący mieszkalnictwa wspomagane dla osób chorujących psychicznie.
- W dniu 27.11.2019 w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie w Klinice Psychiatrii Ogólnej odbyło się spotkanie dotyczące projektu, zasad rekrutowania do Mieszkania Wspomagane, omówienia wdrażanego standardu.

Specjalista ds. merytorycznych ROPS w Rzeszowie prowadził przez cały okres działania promujące projekt. Ponadto regularnie były prowadzone spotkania Zespołu Monitorującego realizację projektu.

Zadanie 3 - opracowanie rekomendacji i przeprowadzenie działań edukacyjno- szkoleniowych dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i NGO w zakresie stosowania opracowanego standardu w obszarze usług mieszkalnictwa wspomagane dla osób o specyficznych potrzebach (os. chorujących psychicznie po wielokrotnych pobytach

w szpitalu psychiatrycznym) zostanie zrealizowane zgodnie z harmonogramem w kolejnych okresach rozliczeniowych, tj. w IV kwartale 2021 i w I kwartale 2022 r..

Planowane łączne nakłady finansowe marzec 2018 – luty 2022: 313 705,00 zł.

Kwota wydatków poniesionych w roku 2019 oraz źródła finansowania:

- 71 273,69 zł (wydatki bieżące)
- 60 069,59 zł - Budżet Unii Europejskiej
- 11 204,10 zł - Dotacja celowa z budżetu państwa

Kwota wydatków poniesionych oraz wykonany zakres rzeczowy od początku realizacji projektu do końca roku 2019 – 130 152,72 zł (wydatki bieżące). Zaplanowane na 2019 r. wydatki w kwocie 86 857,00 zł zostały wykonane w wysokości 71 273,69 zł tj. 82,06 % planu na realizację projektu. W 2019 roku wykonano wszystkie zadania zgodnie z planowanym w projekcie harmonogramem.

VI. Oddział Organizacyjny i Zamówień Publicznych

Oddział Organizacyjny i Zamówień Publicznych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. realizował zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym ROPS na podstawie aktów prawnych (m.in.):

- ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019r., poz. 1843 ze zm.);
- ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019r., poz. 869 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz.U. z 2019r., poz.1186 ze zm.);
- ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020r., poz.65);

Główne zadania oddziału to:

1. Realizacja planu zamówień publicznych w 2019 r. dotyczyła:
 - bieżącej działalności ROPS tj. zawierania i nadzorowania realizacji umów związanych z bieżącą działalnością Ośrodka (tj. dostawą energii elektrycznej, ogrzewania budynku, usług telekomunikacyjnych, obsługi prawnej itp.);
 - sprawowania trwałego zarządu;
 - udziału w realizacji zamówień publicznych w ramach pozostałych Oddziałów ROPS;
2. Zadania zrealizowane w 2019 r., w związku z administrowaniem budynku, w ramach trwałego zarządu to m.in.:
 - zamontowanie instalacji odgromowej;
 - renowacja parkietu w sali konferencyjnej na II piętrze oraz jej odnowienie wraz z zakupem wyposażenia – nowe stoły, krzesła, ekran, rzutnik, prace malarskie, elektryczne;
 - odnowienie gabinetów Dyrektorskich – renowacja parkietu, wymiana parapetów, montaż rolet, malowanie ścian;
 - zamontowanie wyłazu na dach;
 - instalacja części monitoringu w budynku (wejście główne oraz klatka boczna) poprzez zakup kamer, sprzętu monitorującego znajdującego się w portierni;
 - prace kosztorysowo projektowe dotyczące: przebudowy pomieszczenia z przeznaczeniem na toalety i pomieszczenie socjalne dla pracowników, remontu sali konferencyjnej w suterrenach budynku, montażu szlabanu parkingowego, remont korytarza i toalet w piwnicy – z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych, budowy windy wraz z podjazdami dla osób niepełnosprawnych przed budynkiem zarówno od strony frontowej jak i parkingu wewnętrznego; prace projektowo-kosztorysowe związane z dostosowaniem budynku do przepisów ppoż;
 - prace remontowo - budowlane (budowa dwóch toalet oraz pomieszczenia socjalnego wraz z wyposażeniem), roboty remontowe w sali konferencyjnej, znajdującej się w

piwnicach budynku (malowanie, cyklinowanie, wymiana drzwi, instalacji elektrycznej, montaż klimatyzacji, zakup profesjonalnego nagłośnienia i sprzętu audio wizualnego), przystosowanie pomieszczenia obok sali na pomieszczenie socjalne tj. doprowadzenie wody, kanalizacji, zamontowanie mebli, zakup wyposażenia do cateringu itp., przygotowanie sali z myślą o odpłatnym wynajmowaniu jej na konferencje, szkolenia itp.)

- montaż szlabanu parkingowego;
- zawarcie nowych umów najmu na wolne powierzchnie biurowe pozostałe, po opuszczeniu budynku przez wcześniejszego zarządcę - Wody Polskie;

VII. Oddział Księgowości

Działając na podstawie ustawy o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1047), ustawy o finansach publicznych z dnia 27.08.2009 r. (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), ustawy budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 roku - podpisanej przez Prezydenta RP 30 stycznia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 198) ustawy o samorządzie województwa z dnia 05.06.1998 r. (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 486), ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 29.01.2004 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn.zm.) Oddział Księgowości i Kadr dokonał rozliczenia wydatków związanych z utrzymaniem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie.

Wydatki związane z utrzymaniem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

Zaplanowane wydatki (bez dotacji celowych) w kwocie **3 427 638 zł** wykonane zostały w 2019 r. w wysokości **3 339 458,71 zł** tj. **97,43 %** planu. Środki przeznaczone na:

- 1) Na wynagrodzenia i pochodne, w tym wydatki związane z realizacją programu „Karta dużej rodziny” oraz związanymi z diagnozowaniem i monitorowaniem wybranych problemów społecznych w regionie – **2 423 026,52 zł**,
- 2) Na pozostałe wydatki bieżące związane z utrzymaniem jednostki, w tym wydatki związane z realizacją programu „Karta dużej rodziny” oraz związanymi z diagnozowaniem i monitorowaniem wybranych problemów społecznych w regionie – **678 007,14 zł**,
- 3) Wydatki na koordynację działań na rzecz ekonomii społecznej- wypłata nagród dla najlepszych Liderów Ekonomii Społecznej Województwa Podkarpackiego – kwota **22.000,00 zł**,
- 4) Świadczenia na rzecz osób fizycznych – dofinansowanie do zakupu okularów korygujących wzrok oraz zakup wody dla pracowników - **7 452,12 zł**,
- 5) Wydatki majątkowe zaplanowane na 2019 r. w wysokości **208 972,93 zł**,

Tabela 12. Realizacja zadań od 01.01.2019 do 31.12.2019 działalności ROPS

Lp.	Rodzaj zadań	Plan na 2019 r.	Wykonanie za 2019 r.
		Środki budżetu województwa	Środki budżetu województwa
1	2	3	4

1	Zadania związane z podstawową działalnością jednostki: wynagrodzenia pracowników oraz koszt utrzymania jednostki, realizacja programu „Karta dużej rodziny”, wydatki związane z diagnozowaniem i monitorowaniem wybranych problemów społecznych w regionie, zakup nagród w konkursie na Lidera Ekonomii Społecznej Województwa Podkarpackiego oraz wydatki majątkowe.	3 427 638,00	3 339 458,71
----------	--	--------------	--------------

Finansowe podsumowanie działalności Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

Zaplanowane wydatki w kwocie **19 537 145,00 zł** zrealizowane zostały w 2019 r. w wysokości **17 728 736,60 zł** tj. 90,74 % planu, w tym:

- 1) Na wydatki bieżące – **17 398 763,67 zł**, z tego:
 - wynagrodzenia i składki od nich naliczone – **3 689 813,53 zł**,
 - wydatki związane z realizacją zadań – **961 812,89 zł**,
 - dotacje na zadania statutowe – **6 320 903,49 zł**,
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych – **8 377,62 zł**,
 - wydatki na programy finansowane z udziałem środków UE i źródeł zagranicznych – **6 417 856,14 zł**.
- 2) Na wydatki majątkowe – **329 972,93 zł**.